

[Indenrigsministeren.]

Kollega Udenrigsministeren opmærksom paa dette Spørgsmaal for i Samraad med ham og eventuelt med Generalkonsul Bøggild, naar han kommer hjem, at faa Klarhed over, hvad der kan gøres for at forbedre de Forhold, der muligvis kan forbedres, og udvide og styrke det Arbejde, som jeg paa Forhaand ved udføres fra Generalkonsulatets Side i denne Sag.

I denne Forbindelse lyste det ærede Medlem Hr. Holstein efter Udvandringsloven, og det ærede Medlem Hr. Fraenkel havde ogsaa ventet Lovforslaget med en dog vist ikke synderlig stor Spænding — jeg forstod ogsaa, at det ærede Medlem ikke saa umaadelig stærkt havde savnet dette Forslag. Jeg skal dertil sige, at jeg har naturligvis ikke tabt dette Forslag af Syne; men efter de Behandlinger, vi havde af Forslaget i forrige Rigsdagssamling, er der opstaaet visse Vanskeligheder i Forbindelse med Adgangen til direkte Befordring her fra Landet, Vanskeligheder, som har nødvendiggjort en Række, ofte ikke helt lette Forhandlinger, som jeg nu haaber er ført til Ende, saa jeg har grundet Anledning til at tro, at jeg i Løbet af en halv Snes Dage vil kunne fremsætte Forslaget, paa de fleste Punkter i samme Skikkelse, hvori det forelaa i forrige Samling, til Tingets Overvejelse.

Hvor stor eller lille Betydning man vil tillægge dette Forslag, det kan jo være Genstand for et Skøn; jeg mener, at med dette Forslag er paa ingen Maade alt i dette Spørgsmaal sagt; deri har det ærede Medlem Hr. Fraenkel fuldstændig Ret. Men jeg tror dog, at man ved dette Forslags Gennemførelse kan faa lagt en Grundvold, hvorpaa der kan opføres en fremtidig Ordning af denne Sag til Gavn og Støtte for dem af vore Landsmænd, som søger Lykken i det fremmede.

Det ærede Medlem Hr. Holstein spurgte mig, om jeg ikke for at give et Bidrag til at hjælpe Folk, som var stødt ud i Arbejdsløshed, kunde tænke mig, at saadanne Byarbejdere, som kunde ønske at udvandre til Lande, hvor det særlig er Landarbejdere, der er Trang for, kunde uddannes paa større Gaarde, hvortil Staten saa skulde yde Tilskud.

Det er en Plan, jeg ikke hører for første Gang fra det ærede Medlem, idet den har været drøftet baade i Pressen og i Pjeecer og ogsaa i Henvendelser til Ministeriet, og den synes jo for en overfladisk Betragtning straks at være grumme simpel; men den fører dog ind i Konsekvenser, som er ret

vidtrækkende, og bl. a. ogsaa midt ind i det Spørgsmaal, om Staten skal propagandere for Udvandringen gennem direkte Hjælp til Udvandrere, enten ved Uddannelse til det Erhverv, de agter at slaa ind paa i det fremmede Land, eller ved Rejsehjælp eller paa anden Maade.

Dette Spørgsmaal, som er af fundamental Betydning i denne Sag, først og fremmest da med Hensyn til mange Menneskers Udvandringsmuligheder, er jo drøftet meget indgaaende i den Kommission, der blev nedsat af Indenrigsministeriet i 1926 til Overvejelse af hele Spørgsmaalet, og hvis Betænkning for længst foreligger for den høje Rigsdag, den Betænkning, som har været Grundlaget for det Forslag om Udvandring, som var til Behandling i forrige Samling. Og medens man fra to Sider i dette Udvalg gav Tilslutning til Kravet om Støtte til Udvandring fra Statens Side og derigennem egentlig, om end indirekte, sluttede sig til Ønsket om en Propagandering fra Statens Side for at formaa saadanne Medborgere, som var økonomisk vanskeligt stillede paa Grund af Arbejdsløshed, til at udvandre, saa var Forholdet dog dette, at Udvalgets store Flertal vendte sig derimod; og det var vel ogsaa i nogen Maade støttet paa de Erfaringer, man andetsteds havde gjort med Hensyn til Følgerne af saadan statsligt eller kommunalt organiseret Udvandring.

Om det nu er, fordi man andetsteds har grebet Sagen forkert an, at man har gjort saa uheldige Erfaringer, derom skal jeg ikke udtale mig; men jeg er naturligvis overordentlig rede til at lytte til den Anmodning, som det ærede Medlem Hr. Fraenkel fremsatte om, at man indenfor en snævrere Kreds af interesserede og kyndige i Spørgsmaalet om Udvandring i moderne Form kunde optage hele denne Sag til Forhandling. En saadan Forhandling vilde jo udmærket godt kunne finde Sted jævnsides med, at det høje Ting forhandlede om Udvandringsforslaget, som jeg, som sagt, haaber i en meget nær Fremtid at kunne fremsætte.

Det ærede Medlem Hr. Dahlgaard omtalte nu her ved anden Behandling, ligesom Tilfældet var, saa vidt jeg husker, ved Finanslovsforslagets første Behandling i indeværende Rigsdagssamling, Kommunernes Regnskabsform. Det ærede Medlem mente, at Regnskabskemaet fra 1868 var forældet, og udtalte sin Tilfredshed med, at man havde en Modernisering under Overvejelse for Bykommunernes Vedkommende, og henstillede, at noget tilsvarende fandt Sted for Sognekommunernes Vedkommende. Der-